

Na DZIENNIK niniejszy prenumerować można (miesięcznie po 5 złp. kwartalnie po 15 złp.) w następujących miejscach.

- 1.) W KANTORZE GŁÓWNYM Dziennika przy ulicy Koziej, w domu W. Draca
- 2.) W Sklepie PUNTERA na przeciw S. Krzyża.
- 3.) W Sklepie RINGA w środku Nowego Świata.
- 4.) W sklepie SCHMIDTA w środku ul. Elekoralnej.
- 5.) W Sklepie SEYDLITZA przy rogu łomackiego.
- 6.) W Sklepie EHRENFUCHTA przy ulicy Zakroczymskiej.
- 7.) W Sklepie MORITZA przy ulicy Mostowej.
- 8.) W Sklepie ROMA przy ulicy Freta.
- 9.) W Sklepie CIECHANOWSKIEGO na przeciw Zygmunta.
- 10.) W Sklepie RHAUA przy ulicy Krakowskie Przedmieście.
- 11.) W sklepie KUNKLA przy ulicy Wierzbowej.
- 12.) W sklepie KELICHENA na przeciw arsenału.
- 13.) W sklepie ŚLASKIEGO przy ul. Senatorskiej.
14. W BIURZE INFORMACYJNEM w pałacu Potockich.

— Na PROWINCY przyjmują prenumeratę wszystkie kasy pocztowe, kwartalnie tylko, za cenę 21 złp.

(Opóźniający zapis, sam sobie przypisze nieodebranie kompletnych Numerów.)

Część Urzędowa.

Radca Stanu Vice Prezydent.

Na dzisiejszy wieczór przez JW. Jenerała Jazdy Hrabiego de Witt Gubernatora Woiennego M. S. Warszawy w Pałacu Bryłowskim dany, powozy wieźdzać mają od ulicy Krakowskie Przedmieście ulicą Czystą do Pałacu Bryłowskiego, tam wysadziwszy swych Panów odieżdżać mają tylną pałacową bramą przez ulicę Niecałą na plac przed nowym Teatrem, gdzie wrędy przez straż Policyjną ustanowieni zostaną. Przy rozjeżdżaniu się zaś, powozy zachodzić będą tylną bramą od ulicy Niecałej, a wieźdzać będą bramą frontową przez ulicę Czystą na Krakę. Przedmieście. Ma honor przeto wezwać Szano. osoby na ten wieczór zaproszone, iżby swym ludziom potrzebne wydać raczyły informację i wyraźnie onym zapowiedzieli, że wymiatać się nie jest wolno, powoz za powozem koniecznie w jednej linii postępować powinien. Ulica Wierzbowa zaczęwszy od godziny 6tej wieczorem będzie zamkniętą.

Gerlicz.
Sekretarz Kowalski.

Trybunał Cywilny Pierwszej Instancji Woiewództwa Płockiego.

W skutek reskryptu komisyyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 6 m. i r. b. Nro. 7,446 ogłasza niniejszem dla wiadomości Interessentów następującą listę Reientów, Obrońców komorników i Woźnych Sądu Pokoju Powiatu Przasnyskiego a mianowicie:

Reienci: Antoni Niski, Franciszek Uleniecki, Antoni Bartold.

Obroncy: Fortunat Młodzianowski, Jan

Kozłowski, Michał Lisicki, Jan Jezierski, Franciszek Rykowski.

Komornicy: Piotr Milewski, Józef Gutowski.

Woźni: Franciszek Olkowski, Józef Wielgolawski, Franciszek Grzegorzewski, Antoni Zawadzki, Ludwik Zembrzński.

Którzy po wykonaniu przysięgi do pełnienia dalszych obowiązków przypuszczeni zostali w Plocku d. 13 Grudnia 1831 r.

Prezes Dembowski.
Sekretarz Szalecki.

Sąd Sprawiedliwości Kryminalnej Woiewództw Lubelskiego i Podlaskiego.

Uskuteczniając polecenie Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości z daty 3 Grudnia 1831 r. Nr. 7863 ogłasza niniejszym, iż w Wydziale jego wakną następujące posady:

W Sądzie Policyi Poprawczej Wydziału Lubelskiego Urząd Podprokuratora z pensją etatową roczną złp. 3,000, zaś w Sądzie Policyi Poprawczej Wydziału Zamoyskiego Urząd Inkwizenta z pensją roczną etatową złp. 2,000. Każdy przeto posiadający do tych stosowne kwalifikacye, może się o też Urzędy w przeciągu dni 15 od daty ogłoszenia niniejszego, ubiegać, przez zgłoszenie się do naszego Sądu Sprawiedliwości Kryminalnej i złożenie dowodów żądanie jego usprawiedliwić mogących. w Lublinie d. 12 Grudnia 1831 r.

Preres W. W. siekierski.
(1 raz) Pisarz Sądu J. Chrościelski.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE

Komisyya Woiewództwa Mazowieckiego

Na mocy Reskryptu Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi w dniu 10 Grudnia r. b. Nr. 2500/379. wydanego, podaje niniejszem do publicznej wiadomości: iż odbywać się będzie dnia 21 Grudnia o godzinie 10 zrana w Biórze Komisyyi Woiewództwa Mazowieckiego w pałacu Rządowym przy ulicy Przejazd pod Nr. 646 i 649 posiedzenia swoje mające, przed Komissarzem Wydziału Administracyjnego, plus licytacja, na wydzierżawienie dochodu z przewozu na rzece Narwi pod Ostrołęką w Woiewództwie Płockiem existującego. Życzący sobie przystąpić do powyższej licytacji, zechce się w miejscu i terminie powyżej oznaczonym, przed delegowanym Komissarzem Wydziału Administracyjnego stawić, i złożyć przed tymże odpowiednie wadium w summie zł. 1000. Warunki powyższej licytacji każdego dnia w Biórze Komisyyi Woiewódzkiej wyiawszy dnie świąteczne przezyrane być mogą.

w Warszawie d. 14 Grudnia 1831 r.
Referendarz Stanu Prezydujący
Kozuchowski.
Sekretarz Jeneralny,
Dziewanowski.

Dyrektor Kancellaryi Komisyyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Uwiedamia niniejszem interessowaną publiczność: iż w biórze teyże Komisyyi Rządowej odbywać się będą licytacye in minus przed Sekretarzem prezydialnym W. Kulezyckim na dostawę różnych potrzeb i robót na rok 1832 dla biór dostarczać się mających, iako to:

1. Na dostawę świec łoiowych rurkowych, woskowych i oleju preperowanego do lamp, dnia 19 Grudnia r. b. o godzinie 9 rano.
2. Na dostawę nici białych i szarych, iedwabiu kolorowego, igieł, płótna pakowego i innych cieńszych płócien, szpagatu grubego i cienkiego, dnia 20 Grudnia r. b. o godzinie 9 rano.

3. Na robotę szklarską w obu pałacach Komisyyi Rządowej i Ministrów Skarbu dnia 21 Grudnia o godzinie 9 rano.

Maiący chęć podjęcia się tych entrepryz zechcą się stawić punktualnie w dniach wyznaczonych i godzinie przed delegowanym.

w Warszawie dnia 15 Grudnia 1831 r.
(2 raz) (podpisano) Łapiński.

Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

Podaje do wiadomości publicznej, że dnia 21 b. m. o godzinie 4 po południu na Ratuszu głównym w wydziale Administracyi przedawany będzie przez licytacją głoszą in plus, groch zwyczajny w ilości, iaka się w magazynach zapasowych miejskich znajduje, ogółem albo częściami, niemniejszymi iednakże iak po 25 korcy. Przystępujący do licytacji złoży wadium iedną dziesiątą część licytowanego grochu wynoszące. Inne warunki każdego czasu w pomienionym wydziale przezyrane być mogą.

w Warszawie dnia 16 Grudnia 1831 r.
Referendarz Stanu Prezydent
J. Łaszczyński.
Sekretarz Jeneralny
G. Jahotkowski.

OSTRZEŻENIE

Dyrekcya Jeneralna Loteryi Królestwa Polskiego.

Podając do powszechnej wiadomości, iż JPan Antoni Piotrowski tu w Stolicy w domu Nr. 746 przy ulicy Elekoralnej stojącym zamieszkały, od dalszego utrzymywania w tymże domu Kantoru loteryi Liczbowej Numerem porządkowym 34 oznaczonego na własne żądanie uwolnionym został, wzywa zarazem tych wszystkich, którzyby do niego pretensye z gry w Loteryą Liczbową pochodzące rościć mieli prawo, azeby z takowemi w przeciągu dni czterdziestu licząc od dnia dzisiejszego do Dyrekcyi Jney Loteryi zgłosili się, i one należycie udowodnili, a to dla tego, iż zaraz po upłynieniu rzeczzonego terminu kaucya na pewność Skarbu publicznego i grających w Loteryą Liczbową przez JP. Antoniego Pió-

trowskiego stawiona, onemuż zwróconą zostanie, a następnie pretensye później podane od nikogo przyjęte niebędą.

w Warszawie d. 13 Grudnia 1831 r.

Dyrektor Jlny Loteryi,

S. Werner.

(2 raz)

Sekretarz Dyrekcyi,
Straszak.

Dyrekcya Jeneralna Loteryi Królestwa Polskiego.

Z odezwy Dyrekcyi Jlny Poczty z dnia 5 b. m. Nro. 11,581. Dyrekcyja Jlna loteryi ogłoszonej w dniu 18 Listopada r. b. 3gey loteryi klassycznej, pod Numerami iako to:

A. Losy Cate.

od Nru.	776 do włącznie	790 sztuk 15
— 1,076	1,090	— 15
— 1,316	1,325	— 10
— 1,601	1,625	— 25
— 9,001	9,015	— 15
— 9,301	9,325	— 25
— 9,651	9,660	— 10
— 9,676	9,700	— 25
— 10,401	10,425	— 25
— 10,501	10,515	— 15
— 10,576	10,590	— 15
— 10,741	10,750	— 10
— 10,991	11,000	— 10
— 13,801	13,810	— 10
— 17,521	17,525	— 5
— 17,561	17,575	— 15
— 17,851	17,875	— 25
— 19,041	19,050	— 10

B. Losy w ćwierciach.

od Nru.	2,171 do włącznie	2,200 sztuk 30
— 2,751	2,775	— 25
— 3,001	3,025	— 25
— 3,376	3,400	— 25
— 3,751	3,775	— 25
— 4,511	4,525	— 15
— 4,576	4,600	— 25
— 5,076	5,100	— 25
— 6,426	6,450	— 25
— 6,701	6,750	— 50
— 7,126	7,150	— 25
— 7,426	7,450	— 25
— 7,801	7,825	— 25
— 11,251	11,275	— 25
— 11,476	11,500	— 25
— 11,526	11,550	— 25
— 11,951	11,965	— 15
— 12,201	12,225	— 25
— 12,676	12,700	— 25
— 14,051	14,075	— 25
— 14,251	14,300	— 50
— 14,701	14,725	— 25
— 15,876	15,890	— 15
— 16,301	16,325	— 25
— 16,501	16,515	— 15
— 18,101	18,115	— 15
— 20,151	20,175	— 25
— 20,281	20,300	— 20
— 21,126	21,140	— 15
— 21,401	21,425	— 25
— 21,476	21,500	— 25
— 22,376	22,400	— 25
— 23,056	23,075	— 20

w Ogóle 1,090

z Bióra Dyrekcyi Jlny loteryi na pocztę wozową Kaliską pod dniem 22 Listopada r. b. do kolektorów loteryi klassycznej mianowicie:

Dawida Holtz w Łowiczu, Jurkiewicza w Słupcy, Wólf Cohn i Comp w Łęczycy, Salomona Kaben w Kutnie, Glücensteyna w Dobry, Keppera w Sochaczewie, Rubinsteina w Zgierzu, Lewiego i Blocha w Kaliszu, Katz w Koninie.

w Expedycjach stósownych wysłane, z wozu pocztowego na trakcie pomiędzy Stolicą a Ołtarzewem, w dniu powyżey wspomnianym skradzione zostały i dotąd wysledzonemi bydz niemogły: z tego więc powodu Dyrekcyja Jlna loteryi wszystkie wyżey poszczególnione oryginalne Losy na 1szą klasę 3g Lo-

teryi, iako skradzione, a przytem Cech w 3 planu teyże 3g loteryi zastrzeżonych, iako to: podpisu kolektorów i wypisania Numeru biletów, nieobeymujące ninieyszem za niemające żadnego znaczenia ogłasza i amortyzuje, z tem nadmienieniem: iż w miejsce tychże oryginalnych skradzionych losów, sporządzenie Duplikatów, które iedynie przez Lit. D. ugóry obok Numeru Losu zamieszczoną od oryginałów różnią się, tudzież przesłanie tychże Duplikatów kolektorom właściwym, zarządziła. Wszysey przeto prawni nabywcy w mowie będących Duplikatów losów, zechcą one uważać za zupełnie ważne i też samę moc iak wszystkie inne oryginalne losy mające, wyiawszy tylko te, o których iako skradzionych, powyżey wzmianka.

w Warszawie d. 6 Grudnia 1831 roku.

Dyrektor Jeneralny

S. Werner.

Sekretarz Dyrekcyi,

(2 raz)

Straszak.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A

z Warszawy 18 Grudnia.

— Rząd tymczasowy mianował Podśędkiem Powiatu Warszaw. P. Anastazego Dzieżożyńskiego, Pisarza tegoż sądu będącego urzędnikiem w Wydziale Sprawiedliw. od r. 1817 a zastępującego Podśędką zmarłego, od miesiąca Czerwca r. b.

— Według przepowiedni jednego z doświadczonych Meteorologów, mrozy w krótkce nastąpią, lecz będą umiarkowane, wiosna nierychło nastąpi. Taką wróżba znajduje się w kilku Kalendarzach niemieckich; w następniem lecie mają być częste upały.

— Most między Warszawą a Pragą wczoray został naprawiony, i o godzinie 3ey z południa już po nim zaczęto chodzić i jeździć.

— Według kursu ostatniego, za Dukaty holen: nowe przedaiący żądają zł. 19 gr. 24, za Assygnaty Ross: żądają zł. 180 daia 179 gr. 7 i pół, Listy zastawne, żądają zł. 87 daia 86 i gr. 5; Obligacye udziałowe, żądają 351 daia 346.

R O S S Y A

z Petersburga 3 Grudnia.

— Wczoray iako wrocznicę wstąpienia na tron NAYIAŚNIEYSZEGO CESARZA Jmci śpiewano we wszystkich kościołach stolicy uroczyste *Te Deum* wieczorem miasto było oświecone.

— NAYIAŚNIEYSZY CESARZ Jmci raczył udzielić Jenerałom Maiorom Renenkampf, Koszut, Szybkow II, i Offeberg I order S. Anny i klasy; Jenerałom Maiorom Sievers IV i Kiesmer, w złoto oprawne, bogato dyamentami wysadzone pałasze honorowe z napisem. „Za waleczność;“ Jenerałom Maiorom Gerbel i Perin II, także szpady honorowe; a nadinspektorowi hospicyum hrabiów Szeremetew w Moskwie assessorowi kolegijskiemu S. Szeremetew klucz Szambelański.

— Jego Król. Mość Jenerał Jazdy Alexander Xze Wirtembergski powrócił z obiadu Chausse prowadzący od Moskwy do stolicy tuteyszey.

— Jenerał Maior Mörder ze świty NAYIAŚNIEYSZEGO CESARZA Jmci tudzież umieszczony przy Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkim Xięciu Cesarzewiczu Następcy Tronu Radca Stanu Żukowski, powrocili z Moskwy

do stolicy tuteyszey; a Jenerał adiutant Sasonow wyjechał ztąd do Nowgordu.

— Regulamin dla Cesarskiej Akademii wojskowej, zatwierdzony przez Nayaśnieszego Pana w Moskwie dnia 16 Października traktuje o celu i organizacyi akademii, o wstępie officerów wniey się kształcić mających o przedmiotach i metodzie nauczania, o służbie i ułatwieniach ekonomicznych, o administracyi ogólnej i wewnętrznej, o naukowych zbiorach akademii, nakoniec o iey gospodarstwie i urzędzeniu kancelaryi.

— Naywyższy reskrypt dany 5 Lipca na imie Jenerał Porucznika Barona Sacken: „W bitwie stoczoney 7 Czerwca pod Wilnem na wzgórzach Ponarskich, z korpusem rokoszan polskich, który wtargnął do granic Cesarstwa pod dowództwem powstańca Giełguda; okazaliście nowe dowody tych rozsądnych rozrządzeń, wzorowego męstwa i waleczności, któremi odznaczaliście zawsze służbę waszą na polu sławy. Wytrzymawszy z zimną krwią i stałością napad powstańców w przemagającej sile na przednią straż oddziału naszego pod Wilnem, poruczoną Waszemu dowództwu, zrećnie wciągnęliście ich woyska ku stanowisku przez Was obranemu, i zniszczywszy wszelkie ich zamiary korzystania z miejscowej pozycyi, zapewniłiście tem samem ogólne zwycięztwo odniesione w tym dniu przez nasz oddział, którego skutkiem było zniesienie wszelkich usiłowań powstańców w celu zaięcia Wilna, i nagłe ich cofnienie się z pod tego miasta. Tak wielce rozsądnymi działaniami zyskaliście nowe prawo na szczególne Nasze względy i łaskę, którą wam przez ninieysze oświadczam.“

Ukaz rządzącego Senatu Z ogóln. zgrom. 3ch pierwszych Depart. (5. Listop.): Z ogłoszeniem zdania Rady państwa, potwierdzonego przez N. Pana w d. 8 Października b. r. w którym taż Rada przychyliła się do zdania Zarządzającego sprawami duchownemi obcych wyznań, w rzeczy następującej, „Na doniesienie Biskupa Mochylewskiej Eparhii Pawła, o wystawieniu przez obywatela Hołyńskiego w Mściławskim powiecie rzymsko-katolickiego kościoła, wśród Prawosławney Saprinowieckiej parafii, i o odwiedzeniu przez to wielu ludzi od Prawosławney wiary do Unii. Nayaświetzy rządzący Synod, zostawiając tę okoliczność do rozpatrzenia rządzącemu Senatowi, prosił o zalecenie, gdzie należy, aby wydane wtey rzeczy Naywyższe Synodu ukazy, były iak nayaświele wykonywane, i aby zapobiegać wszelkiemu wydarzeniu mogącemu stać się obrazą dla państwa kościoła. W dalszym biegu, kiedy rządzący Senat zażądał zdania od Sprawiającego obowiązek głównego-zarządzającego sprawami duchownemi obcych wyznań; ten, przekładając od siebie, iż w głównym zarządzie są jeszcze oddzielne sprawy, względem samowolnego pobudowania kaplic w Podolskiej gubernii, w Battskim powiecie przez obywateli Górkowskich we wsi Krutience i w Uszyckim powiecie przez katolickiego xiędza Żero w majątku Worobiówce, donosił: że te wszystkie rzymsko katolickie kościoły we wsiach Saprynówiczach, Krutience i Worobiówce, pobudowane zostały bez wiedzy gubernialney zwierzchności, wbrew 58. artykułowi ustawy policyyney i bez dozwoleń wyższej duchowney zwierzchności, wbrew ukazom rząd. Senatu 31 Maia 1819 i 19 Października 1828 r. zabraniającym wyraźnie budowy kościołów bez wiedzy Głównego zarządu spraw

duchownych obcych wyznań. Nadto ~~Handa~~ mieszkańców katolików we wsiach Krutience i Worobiowce wcale nie jest znaczna w porównaniu z tą, jakiej prawo wymaga do dawania pozwoleń na budowę nowych kościołów. Z tych przyczyn, i dla zabezpieczenia podobnym domaganiom się i usiłowaniom prywatnych ludzi, Sprawujący obowiązek Główno-zarządzającego sprawami duchownymi obcych wyznań uznał:

1) Że zwierzchność eparchialna (dycezalna) nie powinna wyznaczać osobnych księży do tych kościołów, a tém bardziej pozwalać niemającym miejsca duchownym osobom, aby tam miały stały pobyt i odbywały w nich służbę Bożą. 2) Że te kościoły nie mogą nawet mieć funduszu: a gdy zapis funduszu na samowolnie zbudowany we wsi Krutience kościół, mimo Konstytucji 1768. r., przyjęty został do zeznania w księgach Bałtyckiego Powiatowego Sądu, przeto akt takowy z ksiąg sądowych należy wyłaczyć i skasować, a nadal żadnych aktów i odpisów na te kościoły nieprzyjmować. 3) Każdy z nich uważać za kaplicę sukursalną do kościoła parafialnego, w której jeden tylko proboszcz lub wikariusz w razie choroby i uwolnienia miejsce jego zastępujący, może, przejeżdżając od czasu do czasu odbywać służbę Bożą, gdyż on to jako rzędca parafii, winien szczególnie (osobliwie na mocy ukazów 22 Kwietnia 1794. i 6 Września 1796 r. odpowiadać za odwiedzenie osób od Prawosławnej wiary Rzymsko-katolickie Kollegium powinno oznaczyć stanowczo peryody w roku, w których proboszcz może przejeżdżać do odbywania służby Bożej wsukursalnym kościele, na przykład podczas postu, dla spowiedzi i komunii; a Główny zarząd, otrzymawszy o tem doniesienie od Kollegium, uwiadomi drogą właściwą Rząd Grecko-Rossyjski Podolski eparchialny i gubernialny, aby te od siebie uwiadomiły i czuwanie nad tem zaleciły miejscowej policyi, i miejscowej grecko-rossyjskiej zwierzchności i plebanowi.

4) Nadto Kollegium rzymsko-katolickie ma weyrzeć starannie: iakimi prawidłami należy ograniczyć wydawanie przez Biskupów i Administratorów indultów na odbywanie służby Bożej, aby te Biskupie indulta niedawały powodu i nieprowadziły do nadwężenia ustaw państwa, przez dozwalanie odprawiania służby Bożej w takich miejscach, które zabroniono dla tego budować, w celu zabezpieczenia ciszy i pokoju, równie w towarzystwie iak w każdej duchownej owarzni, i w celu ochronienia zbawionych postonowień tolerancyi, Kollegium może przełożyć w tej rzeczy zdanie swoje na uwagę Głównego zarządu. Gdy zarazem ze sprawy względem funduszu samowolnie zbudowanego w Krutience rzymsko-katolickiego kościoła, okazuje się, iż grecko-unicey księża używani są w pomoc księżom rzymsko-katolickim, a to i z innych spraw dostrzeżone mieszanie dwóch różnych obrządków, może z jednej strony służyć do odwiedzenia osób Prawosławnych na unię, a z unii na łaciński obrządek; z drugiej zaś strony, gdy Kollegium grecko-unickie w r. 1829. zabroniło już eparchialnym zwierzchnościom dopuszczać swoich księży grecko-unickich do przyjmowania obowiązków przy kościołach i kaplicach rzymsko-katolickich, i gdy bulla Papieżka w połowie zeszłego wieku daną łacińskiemu i unickiemu duchowieństwu, stanowi, iżby jedno do owarzni drugiego niewdawało się; przeto należy i teraz toż samo zalecenie rzymsko-katolickie-

mu, duchowieństwu ponowić. 5) Rozrządzenia w pierwszych trzech punktach wskazane, rozciągnąć na zbudowany samowolnie w Podolskiej także gubernii w majątku obywatela Mozyńskiego Mierkowce, kościół czyli kaplicę, o której pisze tameczny Biskup, równie iak na inne podobne, jeśli się tam gdzie okażą.

— *Dziennik Odeski* powiada co następuje: Prace około Dniestru miały na celu nadać handlowi południowej Rossyi, a mianowicie Podola nowy wzrost i nastręczyć łatwy i tani wywóz produktów. Badania, które miały posłużyć za podstawę tego projektu ulepszenia, rozpoczęto w roku 1827 a skończono w roku 1828; skutkiem ich był plan wygłębienia 27 milizn Dniestru pomiędzy Uszycą i Dubosarami i zrównania Wodospadów w Jampolu. Administracya Główna będzie sobie miała za obowiązek korzystania z pierwszej sposobności dla uskutecznienia tego projektu. Ważność Odessy pod względem handlu, która przez położenie swoje i przywileje nadane jej przez łaskawość wiekopomney pamięci Cesarza ALEXANDRA powołaną została do zająć stopnia pomiędzy pierwszymi miastami handlowemi Europy, nieuszyła baczności administracyi. Przekonana o niezliczonych korzyściach, iakieby dla miasta Odessy przyniosły zaprowadzenie żeglugi wewnętrznej, za pomocą której mogłaby otrzymać produkta i żywności za granicę wywozić się mające, Administracya gościńców komunikacyjnych zajmując się ulepszeniem do żeglugi Dniestru poleciła potrzebne badania, aby się zapewnić o podobieństwie komunikacyi tej rzeki z portem Odeskim za pomocą kanału.

ANGLIA

z Londynu 4 Grudnia.

— Tutejszy *Dziennik dworski* powiada: Zapewnia nam, że układy między Whigami i Toryssami względem bilu reformy, albo już przyszły do skutku, albo też przydy za kilka godzin, i że w skutek tych układów lord Wharnccliffe połączył się z Ministerjum.

— Wczorayszy wieczorny numer *Gazety Dworskiej* umieścił zwykłe zawiadomienie z urzędu lorda Szambelana, względem otwarcia Parlamentu b. m.

— Pełnomocnicy pięciu mocarstw mieli wczoraj konferencyą w wydziale spraw zagranicznych, trwała ona przez kilka godzin.

AUSTRYA

z Wiednia 1 Grudnia.

— Ciągłe tu odsyłaia wojsko na urlopy i zmniejszaia także materiały wojenne. Wielką liczbę dział odprowadzono do arsenałów, a zaprzęgi poczęści odesłano do Węgier gdzie wyżywienie jest tańsze, w części też rozprzedano. W ogóle we wszystkich gałęziach administracyi zaprowadzają wielką oszczędność. — Spodziewany tu jest baron Münch Bellinghausen Prezydyalny Poseł Seymu Związku Niemieckiego.

BELGIA

z Bruxelli 6 Grudnia.

— Na posiedzeniu Izby Reprezentantów d. 5go Minister Spraw Wewnętrznych przedstawił swój budżet na rok 1832. Wydatki zwyyczajne wynoszą w ogóle 6,505,000 złb. Minister Sprawiedliwości przedstawił projekt do prawa o naturalizacyi.

— *Journal de Liege* powiada co następuje: Ostatnie wiadomości iakie Rząd otrzymał, są tego rodzaju, iż spokojnie wprzyszłości zapatrywać się można. — Rząd francuzki przedsiębierze kroki ku polepszeniu handlowych stosunków Francyi i Belgii. Nasz Minister Skarbu pau Coghien zbiera wszystkie rozporządzenia, iakie sięgają się mogą do modyfikacyi celney taryfy Belgii. Wezwał go o to pan Beliard w imieniu Rządu francuzkiego, który iak dodał przedstawi nowe stósunki handlowe na obszerney i liberalney podstawie.

— Zapewniaia znou, że wielka główna kwatery z Mechela przeniesiona będzie do Bruxelli.

— Francuzcy Jenerałowie Picquet i Nempe zamierzają powrócić do Francyi. Jenerał Grundler już tam powrócił.

— Pan Sol Sekretarz francuzkiego poselstwa w Bruxelli powrócił z misyi swojej do Hagi. Inny Sekretarz tegoż poselstwa udał się tam wczoraj wieczór z depezsami.

FRANCYA

z Paryża 4 Grudnia.

— *Journal des Debats* donosi co następuje o naradach Kommissyi Izby Parów. Zapewniaia, że Izba już tylko względem dziedziczości zupełnie się dzieli w zdaniach. Siedmiu członków niewzruszenie broni dziedzictwa, a siedmiu innych zupełnie się go rzeka. Co do kategorii te obiedwie strony już utrzymały. Przedmiot ten, nie będzie więc już powodem odesłania prawa do Izby deputowanych. Czyliżby dziedzictwo miało stać się tego przyczyną? Rzecz ta niezdaje się podobną do prawdy. Kwestya ta politycznie uważana, rozstrzygnięta została przez znaczną większość Izby deputowanych i przez działania Rządu. Kommissya niewyrzekaiąc i dwie odmienne przedstawiając opinie, dozwoli, że tak powiemy, tem bezstronnie rozstrzygnąć Izbie Parów. Rezultat nie mniej jest dla tego zabezpieczony. Jako przywilej dziedzictwo stracone; czyliż dla tego powstanie kiedyskolwiek iako swoboda? Życzymy, lecz niespodziewamy się tego. Najpewniejszym środkiem dla zapobieżenia tej zmianie opinii byłoby wytrwać teraz uporczywie w walce, niemogąc się spodziewać skutku i niemając celu.

— *Courrier Français* czyni uwagę; że młody Xiążę Moskwy dotychczas niepodał Izbie Parów papierów potrzebnych do jego przyięcia; lecz że Ministrowi Sprawiedliwości w dniu 23 z. m. podaną została petycja podpisana przez Marszałkowę Ney i czterech innych Synów o cofnięcie wyroku Sądu Parów, którym Marszałek Ney został skazany na śmierć.

— *Dziennik Temps* powiada że Kommissya Izby deputowanych, której poruczono ułożenie listy cywilney, już ukończyła swe prace. Summa wyznaczona wynosi tylko 12 milionów franków; lecz przez niektóre dochody uboczne do 17,800,000fr. będzie podniesiona.

— Xiążę Karól Brunswiku w podróży z Bayonne przybył 26 z. m. do Montpellier; zabawiwszy tam kilka godzin udał się w dalszą drogę do Nizza, gdzie iak się zdaie zostanie przez zimę.

— Przedwczoraj, iako w dzień urodzin terażniejszego Cesarza Brazylii, przyjął Don Pedro wizytę króla i królowey JJMści, oraz powinszowania Posłów Cesarsko Austryackiego, Bawarskiego, Szwedzkiego, i Brazylskiego. Pomienieni Dyplomacy pozostali u Je-

go Cesarskiej Mości w raz z swemi małżonkami na obiedzie.

— Postanowieniem królewskim z dnia wczorajszego przeniesiony został urząd Dyrektora Buletynu prawa, który dotąd zajmował P. Isambert. Dwoma innemi postanowieniami królewskimi z tegoż dnia, mianowany został P. Tripier, dotychczasowy Prezes Izby tutejszego królewskiego Sądu, Radcą sądu kasacyjnego w miejsce wezwanego na Prezydenta pana Zangiaccini, zaś P. Vin. Saint-Laurens, Prezesem Izby; P. Chabret-Durien Radcą tutejszego królewskiego sądu; wreszcie P. Amilhan Prezesem Izby królewskiego sądu w Toulonie.

— Margrabia Vizemont nieprzyjął ofiarowanej mu godności para.

N I D E R L A N D Y

z Hagi 5 Grudnia.

— Dziennik *Staats Courant* nieprzeście umieszczać w nadzwyczajnych dodatkach protokółów konferencji Londyńskiej, które jeszcze do publicznej wiadomości podane nie były. Protokół 41 konferencji odbytej dnia 24 Września jest następujący:

„Obecni pełnomocnicy Austrii, Francji, Anglii, Prus i Rosyi. Po zebraniu się Pełnomocników pięciu mocarstw, pełnomocnicy Austrii i Prus, oznajmili, że zgromadzenie związku Niemieckiego upoważniło ich do zastąpienia go przy czynnościach, iakieby się odbywały w Londynie względem wielkiego księstwa Luxemburskiego. Gdy więc tym sposobem zgromadzenie związku czyni zadosyć propozycji czynionej mu ze strony konferencji w skutku 36 protokołu; sądzi przeto, iż dało niewątpliwy dowód zaufania, położonego w pięciu mocarstwach, iako też chęci przyłożenia się wraz z nimi do utrzymania pokoju Europy. Mimo to, iakkolwiek chęć ta jest szczerą, nie może zgromadzenie związku niemieckiego dłużej obojętnie patrzeć na działania rządu Belgijskiego, które kompromitują władzę związku i zupełnie sprzeciwiają się zasadom, wyrzeczonym w 36 protokole konferencji londyńskiej. Do działań tych należy zwolanie przed niedawnym czasem reprezentantów Wielkiego księstwa Luxemburskiego i mianowanie w niego Gubernatora w tym kraju. Jeżeliby rozporządzenia te pozostały w swej mocy, natenczas zgromadzenie związku niemieckiego musiałoby użyć najwyższych środków, celem utrzymania swej powagi w pomienionem księstwie. Pełnomocnicy Austrii i Prus czyniąc zadosyć otrzymaniu zlecenia sądzą, iż powinni zwrócić uwagę konferencji na brzmienie artykułów wspomnianych, w protokole 26 układów przedwstępnych; stosownie do tychże pod tym tylko wyraźnym warunkiem przyznano Belgii neutralność, ażeby z swej strony też samą neutralność względem wszystkich innych państw ściśle zachowała, i nie narażała tak zewnętrznej iako i wewnętrznej ich spokojności. Gdy zaś okazało się takie narażenie, a to nie tylko przez wyżej wymienione działania, ale też przez system przywłaszczania sobie powiatów, co przez zwolania kolegów wyborczych w miejscach należących do Belgii udowodnione zostało; przeto pełnomocnicy Austrii i Prus uważać winni Rząd Belgijski, iako jedynie odpowiedzialny za wszystkie skutki mogące wyniknąć z takiego postępowania. Konferencja postanowiła, że oświadczenie pełnomocników Au-

stryi i Prus, iako organu związku niemieckiego przyjęte być ma do niniejszego protokołu i podane do wiadomości Rządu Belgijskiego, (podp.) Esterhazy, Wessenberg, Talleyrand, Palmerston, Bülow, Liewen, Matuszewicz.

— Od kilku dni przebiegała tu bardzo liczni gońcy, co równie iak odłożony wyjazd Xięcia Oranii dać powód do niezłoczonych pogłosek. Z tych jednakże żadna nie zasługuje na szczególną wiarę.

— Czerdziesty ósmy protokół konferencji londyńskiej, który się ściąga do podziału długu Niderlandzkiego, odwołuje się do pisma pełnomocnika Niderlandzkiego, i dwóch dołączonych do niego wykazów. Dzienniki nasze zamieszczyły pismo i wykazy, z których jeden obejmuje ilość długu i przypadającego rocznego procentu, iaki zaciągnięty został po połączeniu Belgii z Hollandją przez królestwo Niderlandów; drugi zaś ilość sumy, iakie są potrzebne do opłacenia całego długu państwa Niderlandów stosownie do budżetów przyjętych przez stany Jeneralne.

S Z W E C Y A

z Sztokholmu 2 Grudnia.

— Wzszą Sobotę Rada Stanu odbyła posiedzenie pod prezydencją Króla. Hrabia Lagerbielke zajął na niem swoje miejsce w radzie.

— Na posiedzeniu pełnomocników banku, rozstrzygnięto nakoniec kwestją o pożyczce. Ostatni projekt Komisji odrzucono znaczną większością głosów. Sądzą iż to samo stanie się z projektem o dostawie srebra. Publiczność zdać się bydy w ogóle z tego kontenta.

ROZMAITOŚCI

— Pan Stanisław Lubicz Jasowski wydał świeżo we Lwowie w dalszym ciągu powieści historycznych polskich nowy utwor swój piera pod napisem: Bitwa pod Subnem powieść historyczna z XIV wieku w dwóch tomikach.

Czytelników powieść ta szczególniej zaięty powinna, obejmie ona bowiem epokę kiedy piękna Królowa Jadwiga pobiwszy Węgrów pod Subnem roku 1390 panowaniu ich na Rusi koniec położyła. Lwów, Przemyśl, Jarosław i jego okolice są widownią wypadków opisanych.

z Petersburga.

— Dziennik St. Petersburski umieszczył następujące wiadomości o ustanowieniu pierwszych dyliżansów między Petersburgiem i Moskwą. — Plan do urządzenia tych dyliżansów ułożył hrabia Woroncowa, po porozumieniu się z panem Bulgakow i w dniu 20 Maia 1820 podał go Naczelnemu Dyrektorowi Poczty Xięciu A. Galiczynowi w celu uzyskania Najwyższego zezwolenia. W dniu 30 Sierpnia tegoż samego roku został towarzystwu dozwolony przywilej na lat 10. Obrano członków administracyjnych między akcyonaryuszami i wydano 75 akcyj, każda po 100 rubli. Pierwszy dyliżans wyszedł z Petersburga do Moskwy w dniu 27 Listopada, a z Moskwy do Petersburga w dniu 1 Grudnia 1820 roku. Umiarkowana cena i wygodna sposobność podróżowania, wkrótce wstawiły nową instytucją i wykazały iey użyteczność. Początkowie dyliżanse z Petersburga i z Moskwy odchodziły tylko dwa razy na tydzień; później corocznie mnożyła się liczba ekspedycji, a nakoniec codziennie je wyprawiano. Przedsięwzięcie to, musiało naturalnie znaleźć naśladowców, lecz ci wogóle nie byli tak szczęśliwi. Przedsiębiorcy dyliżansów między Moskwą a Riazaniem niemogli się utrzymać; osoba któ-

ra uzyskała przywilej urządzenia dyliżansów na trakcie Tulskim, nienskuteczniła tego nawet. Pierwsze towarzystwo urządziło przeciwie w roku 1821 dyliżans do Carskiego Siola, a w roku 1828 drugi do Rewla; pierwszy równie iak drugi, utrzymuje się dotychczas. Jone towarzystwo urządziło w roku 1821 dyliżanse do Rygi, lecz przy upływie swego przywileju zaniedbało swoje przedsięwzięcie; kontynuacją jego zaięło się pierwsze towarzystwo, a dyliżanse dochodzą do Rygi i aż do granicy Pruskiej i na powrót. Przyczyniła się bardzo wiele do pomyślnego powodzenia towarzystwa; prócz tego ulepszano co rok powozy; w roku 1831 zniżono ceny, a przedsiębiorcy kazali zbudować powozy w nowym kształcie, nie tylko wygodniejsze dla podróżnych. Z urządzeniem dyliżansów połączone jest inne niemniej użyteczne, gdzie zapewnić można transporta rozmaitych ciężkich, zajmujących obszerne miejsce i płynnych przedmiotów, które się nie przyjmują na pocztę, a których przesłanie przez furmanów sprawiłoby wielkie niedogodności. Transporta te odbywają się szczególniej między Petersburgiem a Moskwą, przyjmują iednakże przesyłki do Nowgorodu, Twierzy i innych miejsc leżących przy wielkiem gościńcu; a latem wysyłają transporta z stolic obwodów na Walny Jarmark do Niżno Nowogorodu do Saratowa i z powrotem. Zakład ten ma swoje kantory w Petersburgu, Moskwie i Rydze, tudzież w innych miejscach kantory podrzędne. Główny kantor znajduje się w St. Petersburgu, gdzie także znajduje się Komisya administracyjna, złożona z pięciu członków. Transporta te przedstawiają korzyść akuratności i bezpieczeństwa; prócz tego można zabezpieczyć towary mające się odesłać; płacąc od podanej wartości premiją 1/2 od Sta za Rubla; towarzystwo złożyło 50,000 rubli iako funduszu zapasowy na zaspokojenie niepomyślnych wypadków. Prócz towarów i rzeczy, transporta te służą także do przesyłania ludzi niższych stanów. Urządzenie transportów, które w roku 1822 iako udostonolenie kantoru dyliżansów zostało zaprowadzone, przedstawia publiczność i, szczególniej kupcom, także wielkie korzyści.

— Najdalszem miejscem targowem na północy jest niezawodnie Ostrownia, położona na samym prawie końcu Syberyi. Czukaszowie przyprawdzają tu na aukach futra, które dostają w zamianę od graniczących z nimi mieszkańców brzegów północno-amerykańskich i tu takowe znowu za towary rosyjskie mienią. W iakiej cenie takowe tam sprzedawane bywnia, łatwo domyślić się można. Funt cukru np. kosztuje 4 do 5 rubli srebrnych, ale też za to najbliższa fabryka onegoż może o 8,000 wiorst, to jest: o 11 do 1200 mil niemieckich oddalona.

— Znany pisarz romansów polskich w języku niemieckim, Polak, Alexander Bronikowski, wydawać zaczął nowo-rocznik, pod tytułem: *Almanach der Novellen und Sagen*, który tą razą ze czterech tomików złożony. W pierwszym znajduie się powieść wydawcy: Początek loteryi. W a i 3 c i m: drobne powiastki onegoż. Tom 4 zajmuie prace obcego pióra.

z Londynu.

— Paganini od kilku dni bardzo był chory, teraz ma się lepiej i zamierza przedsiębrać drugą podróż w prowincye.

— Fabryki w Manchester dostarczają teraz tkanki bawełnianej do druku gazet, która jest tańsza od papieru.

— Podług dziennika *Bath Chronicle*, sztukmistrz ogniowy Chabert, umarł na zapalenie, którego się nabawił przez polykanie fosforu. Inne pisma angielskie donoszą, że pan Chabert znajduje się w nowym Yorku, i teraz równie iak dawniej, łyka ogień i truciznę.

— Sir Walter-Scott udał się do Włoch na angielskim okręcie wojennym. Król z własnego popędu wydał rozkaz, ażeby autor Wawer leża bezpłatnie podróżował. Czas dłuższy zabawiwszy we Włoszech, będzie przez Tyrol i Niemcy powracał. W powrocie odwiedzić zamysła: Węgry, Wiedeń, Pragę, Cieplice, Karlsbad, Drezno, Monachium i t. d.